

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

AR-GE İNDİRİMİ MÜESSESESİNDE YENİDEN DEĞERLEME UYGULAMASI

17 HAZİRAN 2021

KAPSAM

- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK),
- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK),
- 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun (5746 sayılı Kanun),
- 6676 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (6676 sayılı Kanun),
- 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (6728 sayılı Kanun).

1. Giriş

- Ar-Ge, “*Araştırma*” ve “*Geliştirme*” kelimelerinin kısaltmalarından oluşmaktadır. Ar-Ge, yeni projeleri hayata geçmeden önce detaylı bir şekilde araştırma ve beklentilere uygun bir şekilde geliştirme çalışmalarını içermektedir. Ar-Ge çalışmaları, ürünü kullanıcılar ile buluşturmadan önceki gelişim süresinin ilk aşamasıdır.
- Ar-Ge, ulusal düzeyde rekabet avantajı sağlayabilecek yeni ve gelişmiş bir teknoloji yaratma projesinin başlangıcıdır. Bu nedenle oldukça ciddi ve boyutu sınırları da aşabilecek bir amaca hizmet etmektedir. Ancak Ar-Ge projeleri başarılı bir şekilde organize edilmelidir. Ar-Ge çalışmalarını tanıtmak ve halka aktarmak en az yapılan iş süreci kadar önemlidir. Bu nedenle çalışmaların pazarlama süreci, dikkatli bir şekilde yönetilmeli ve kontrol edilmelidir.
- Ar-Ge çalışmalarında ana amaç, ürün ve hizmetleri pazara sürmektir. Bununla birlikte bir diğer hedef ise şirket karlılığını arttırmaktır. Dolayısıyla, Ar-Ge için bir şirket uygulaması denilebilmektedir. Ancak Ar-Ge çalışmaları klasik bir şirket politikası ve uygulamasından farklıdır. Ar-Ge’de planlanan başarı uzun vadeli. Dolayısıyla anında bir kâr beklentisi yoktur. Bunun yerine şirketlerin uzun vadedeki şirket kârlılığına katkıda bulunması beklenen bir uygulamadır.

2. Gelir ve Kurumlar Vergisinde Ar-Ge İndirimi Uygulaması

- Ülkemizde, Ar-Ge ve yenilik faaliyeti 28.02.2008 tarihli 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'da düzenlenmiştir. 2016 yılında iki yeni düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemeler 26.02.2016 tarih ve 6676 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 09.08.2016 tarih ve 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Resmi Gazete'de yayımlanan Kanunlardır. Söz konusu Kanun değişiklikleri ile Ar-Ge indiriminde değişiklikler meydana gelmiştir.
- KVK'nın 10/1-(a) maddesi ile GVK'nın 89/(9) maddelerinde ayrıntılı olarak yer alan yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik Ar-Ge harcamalarının tamamı matrahın tespitinde kazanç olması durumunda beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir. Söz konusu hükümler 6728 sayılı Kanun'un 15'inci maddesiyle ilgili Kanunlardaki hükümler **09.08.2016** tarihi itibariyle yürürlükten kaldırılmış ve kaldırılan bu hükümler üzerinde birkaç değişiklik yapılmak suretiyle 5746 sayılı Kanun'un 3/(a) maddesi olarak yerini almıştır.

2. Gelir ve Kurumlar Vergisinde Ar-Ge İndirimi Uygulaması

- 5746 sayılı Kanun'un 3/(A) maddesi;

"(1) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının %100'ü, bu kapsamdaki projelerin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge ve yenilik projesi olarak değerlendirilmesi şartıyla, 5520 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi ve 193 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesi uyarınca kazancın tespitinde indirim konusu yapılır. Ayrıca bu harcamalar, 213 sayılı Kanun'a göre aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla itfa edilir, bir iktisadi kıymet oluşmaması hâlinde ise doğrudan gider yazılır.

(2) Kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili vergilendirme döneminde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki vergilendirme dönemlerine devredilir. Devredilen tutar, takip eden yıllarda 213 sayılı Kanun'a göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

(3) Araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan giderlerden Ar-Ge indirimi hesaplanmaz. Ar-Ge indirimi tutarının hesabında tamamen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılan amortisman tabi iktisadi kıymetler için hesaplanan amortismanlar ile başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizat için hesaplanan amortismanların bu kıymetlerin araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanıldıkları gün sayısına isabet eden kısmı dikkate alınabilir. Bu madde kapsamında Ar-Ge indiriminden yararlanılacak harcamaların kapsamını ve uygulamadan yararlanılabilmesi için gerekli belgeler ile usulleri belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı müştereken yetkilidir." şeklindedir.

2. Gelir ve Kurumlar Vergisinde Ar-Ge İndirimi Uygulaması

- Gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında Ar-Ge indirimi aşağıdaki gibidir. Buna göre;

	5746-3/(a)
İndirim Miktarı	%100
Süre Sınırı	31.12.2023
Müşterek Giderler	Pay verilir.
Amortismanalar	Münhasıran Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılan amortismana tabi iktisadi kıymetler için hesaplanan amortismanlar ile başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizat için hesaplanan amortismanların bu kıymetlerin Ar-Ge faaliyetlerinde kullanıldıkları gün sayısına isabet eden kısmı dikkate alınabilir.
Artan Tutarın Devri - Endekslenmesi	Artan indirim tutarı endeksleme yapılarak devreder.

3. Ar-Ge İndiriminin Yeniden Değerleme Uygulaması

- 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin 2021 hesap dönemi kurumlar vergisi beyanında kazancın yetersiz olması nedeniyle indirim konusu yapılamayan **Ar-Ge indirimini yeniden değerlendirme oranında** artırılmak suretiyle dikkate alması gerekmektedir. **Zarar beyanı** sebebiyle döneminde indirilemeyen ve devreden Ar-Ge indirimini **zaman aşımı olmaksızın** izleyen yıllar itibari ile devretmektedir.
- Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin, 2021 hesap dönemi kurumlar vergisi beyanının öncesinde Gelir İdaresi Başkanlığı'nca yayınlanan **yeniden değerlendirme oranını** dikkate alarak Ar-Ge indirimini beyana konu etmeleri gerekmektedir.
- 18.03.2021 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından, 2021 yılı birinci geçici vergi dönemi için uygulanacak olan yeniden değerlendirme oranı **%10,09** olarak belirlenmiştir.

3. Ar-Ge İndiriminin Yeniden Değerleme Uygulaması

Örnek 1: ABC A.Ş.'nin 2020 yılı mali verileri aşağıdaki gibidir. Buna göre;

2020 Yılı Kurumlar Vergisi Matrahı	1.000.000,00 TL
2020 Yılı Ar-Ge İndirimi	1.500.000,00 TL
2021 Yılına Devreden Ar-Ge İndirimi	500.000,00 TL

- Yeniden Değerleme Oranı: 2020 yılından devreden Ar-Ge harcamalarının indirime esas alınacak tutarı; 2021 yılına ilişkin yeniden değerlendirme oranı % **10,09** olarak açıklanmıştır.
- **Devreden Ar-Ge indirimi x Yeniden Değerleme Oranı = Yeniden Değerleme Tutarı**
- $500.000,00 \times \%10,09 = \mathbf{50.450,00 \text{ TL}}$
- Buna göre, 500.000,00 TL tutarındaki devreden Ar-Ge indirimi yeniden değerlemeye tabi tutulduktan sonra 2020 yılından 2021 yılına devreden Ar-Ge indirim tutarı **500.000,00 TL + 50.450,00 TL = 550.450,00 TL** olarak belirlenmiştir.

3. Ar-Ge İndiriminin Yeniden Değerleme Uygulaması

Örnek(Devam): ABC A.Ş.'nin 2021 yılı verileri ise aşağıdaki gibidir. Buna göre;

2021 Yılı Kurumlar Vergisi Matrahı	1.250.000,00 TL
2020 Yılından Devreden Ar-Ge İndirimi	550.450,00 TL
2021 Yılına Ait Ar-Ge İndirimi	900.000,00 TL
2022 Yılına Devreden Ar-Ge İndirimi	200.450,00 TL

- Firma 2021 hesap dönemi kurumlar vergisi beyanında **900.000 TL**'lik Ar-Ge indirimini kullanacak olup, ilgili vergilendirme döneminde kazancın yetersiz olması nedeniyle kullanılamayan **200.450,00 TL**'lik Ar-Ge indirimini ise 2022 hesap dönemine devredecektir. 2021 hesap dönemi kurumlar vergisi beyanında devreden Ar-Ge indirimini ise (**200.450,00 TL**) 2022 yılı beyanında **yeniden değerlendirme artış oranını** dikkate alınarak endekslenmesi gerekmektedir.

4. Ar-Ge İndiriminin Kurumlar Vergisi Beyannamesinde Gösterilmesi

- Ar-Ge indirimleri, kurumlar vergisi beyannamesinin “**Ek Bilgiler**” bölümünde beyan edilmektedir.

Beyanname 1 - KURUMLAR_23

Vergi Bildirimi Düzenleme Bilgileri Ekler **Ek Bilgiler**

Genel Bilgiler Kuruma Bağlı İşyerleri ve Geçmiş Yıl Zararları Kazanç ve İstisnalar

Ek Bilgiler

EK BİLGİLER

Devreden Ar-Ge İndirimi, Tasarım İndirimi ve/veya Yatırım İndirimi bulunması halinde aşağıdaki alanın doldurulması zorunludur.

Gelecek Yıla Devreden AR-GE İndirimi(K.V.K. Mad. 10/1-a)	<input type="text"/>
Gelecek Yıla Devreden AR-GE İndirimi(5746 Sayılı Kanun Mad. 3)	<input type="text"/>
Gelecek Yıla Devreden AR-GE İndirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3/A)	<input type="text"/>
Gelecek Yıla Devreden Toplam Ar-Ge İndirimi	<input type="text"/>
Gelecek Yıla Devreden Tasarım İndirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3)	<input type="text"/>
GVK Mülga Madde 19 Kapsamında Gelecek Yıla Devreden Yatırım İndirimi İstisnası	<input type="text"/>
GVK Geçici Madde 61 e Göre Tevkifata Tabi Gelecek Yıla Devreden Yatırım İndirimi İstisnası	<input type="text"/>
Gelecek Yıla Devreden Toplam Yatırım İndirimi İstisnası	<input type="text"/>
Gelecek Yıla Devreden Nakdi Sermaye Artışlarından Kaynaklanan Faiz İndirimi	<input type="text"/>
Kısmi bölünme yapıldı mı?	☐ Evet ☐ Hayır
Tam bölünme yapıldı mı?	☐ Evet ☐ Hayır
Devir yapıldı mı?	☐ Evet ☐ Hayır
Hisse değişimi var mı?	☐ Evet ☐ Hayır
GVK 40. Mad. Gereği İhracatta Götürü Gider Uygulamasından Yararlandınız mı?	☐ Evet ☐ Hayır
Yurt dışında ödemiş olduğunuz vergilere ilişkin tevsik edici belgeleri Vergi Dairenize İbraz ettiniz mi?	☐ Evet ☐ Hayır
G.V.K. 40. Mad. Uyarınca Gıda Bankacılığı Kapsamında Yardımda Bulundunuz Mu?	☐ Evet ☐ Hayır

4. Ar-Ge İndiriminin Geçici Vergi Beyannamesinde Gösterilmesi

- Ar-Ge indirimleri, geçici vergi beyannamesinin “**Matrah Bildirimi**” bölümünde, “**Kazancın Bulunması Halinde İndirilecek İstisna ve İndirimler**” başlığına eklenmek suretiyle beyan edilmektedir.

The screenshot displays the 'Beyanname10 - KGEICICI_29' software interface. The 'Matrah Bildirimi' tab is active. The interface is divided into several sections:

- ZARAR OLSA DAHI İNDİRİLECEK İSTISNA VE İNDİRİMLER**: A table with columns 'Türü', 'Açıklama', and 'Tutarı'. Below this table are fields for 'Toplam', 'ZARAR', and 'KAR'.
- KAZANCIN BULUNMASI HALİNDE İNDİRİLECEK İSTISNA VE İNDİRİMLER**: A table with columns 'Türü', 'Açıklama', and 'Tutarı'. Below this table are fields for 'Toplam', 'ZARAR', and 'KAR'.

A 'Select' dialog box is open, showing a list of codes and descriptions. The selected item is 'AR-GE İndirimi (5746 s. Kanun Mad. 3/A)'. The list includes:

kod	açıklama
101	Risturnlar (K.V.K Mad. 5/1-i)
104	AR-GE İndirimi (K.V.K.Mad.10/1-a)
106	AR-GE İndirimi (5746 s Kanun.Mad.3)
454	AR-GE İndirimi (5746 s. Kanun Mad. 3/A)
455	Tasarım İndirimi (5746 s. Kanun Mad.3)
105	Sponsorluk Harcamaları (K.V.K.Mad.10/1-b)
103	Bağış ve Yardımlar (K.V.K.Mad.10/1-c)
107	Eğitim ve Sağlık Tesisleri, Gençlik Merkezleri, Gençlik ve İzci Kampl...
116	İbadethanelere ve Dini Tesislere Yapılan Bağış ve Yardımlar(K.V.K...
108	Kültür ve Turizm Amaçlı Bağış ve Yardımlar (K.V.K.Mad.10/1-d)
151	Cumhurbaşkanınca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Bağış...
110	Türkiye Kızılay Derneği ile Türkiye Yeşilay Cemiyetine Yapılan Nakd...
111	YUK 325/A'ya Göre Girişim Sermayesi Fonu Olarak Ayrılan Tutarlar...

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arzi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.